

Betydning av brukermedvirkning *i utvikling av tjenester* – fra et forskningsperspektiv

Ann Britt Sandvin Olsson, Edgar Wammervold og Kari Fredriksen

Lunsjwebinar torsdag 30. mars 2023

Bilder: Nasjonal kompetansetjeneste for læring og mestring innen helse

Samarbeidsbasert PhD-prosjekt

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

Patient Education and Counseling

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pateducou

Review Article

How can we describe impact of adult patient participation in health-service development? A scoping review

Ann Britt Sandvin Olsson^{a,b,*}, Anita Strøm^c, Mette Haaland-Øverby^a, Kari Fredriksen^d,
Una Stenberg^a

PEC Innovation 1 (2022) 100068

ELSEVIER

Contents lists available at ScienceDirect

PEC Innovation

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pecinn

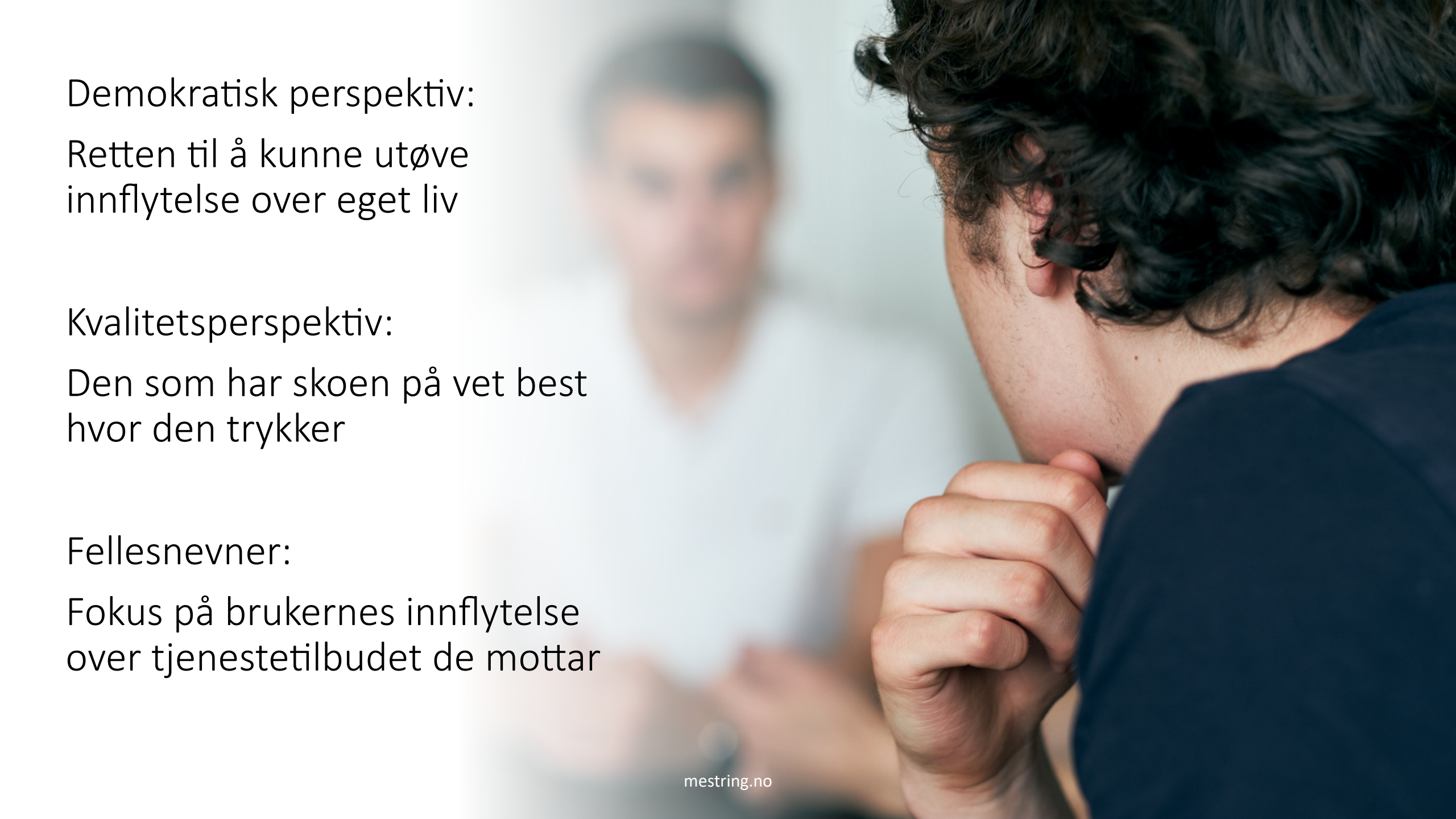
Primary healthcare professionals' experience with patient participation in healthcare service development: A qualitative study

Ann Britt Sandvin Olsson^{a,b,*}, Mette Haaland-Øverby^a, Una Stenberg^{a,c}, Tor Slettebø^d, Anita Strøm^e

A young man with dark hair and a light beard, wearing a white shirt, is looking thoughtfully at another person whose back is to the camera. The background is a bright, out-of-focus indoor setting.

Hva betyr
brukermedvirkning
på *tjenestenivå*?

Demokratisk perspektiv:
Retten til å kunne utøve
innflytelse over eget liv

Kvalitetsperspektiv:
Den som har skoen på vet best
hvor den trykker

Fellesnevner:
Fokus på brukernes innflytelse
over tjenestetilbudet de mottar

Brukermedvirkning på ulike nivå

Individnivå: brukers rett og mulighet til innflytelse på eget tilbud

Tjenestenivå:

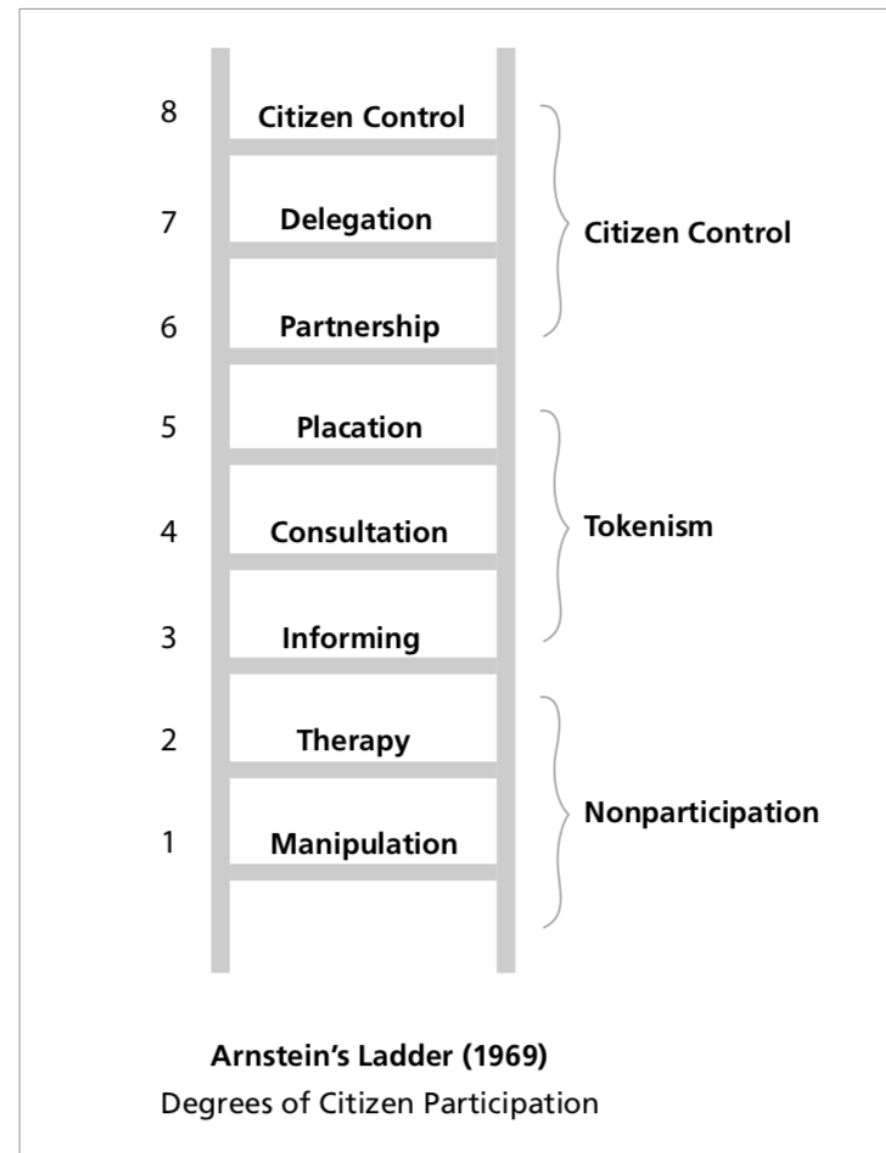
samarbeid mellom fagpersoner/ tjenesteapparat og brukerrepresentanter i utvikling eller forbedring av tjenester og tilbud

Systemnivå:

brukergrupper og brukerorganisasjoner involveres i planlegging av tiltak som har allmenn betydning

Forskning: brukere/pasienter som medforskere eller medarbeidere

Grad av involvering

Hentet fra: http://www.citizenshandbook.org/arnsteins_ladder.pdf

Hva kan brukermedvirkning bety for samarbeidsprosessen?

Et innarbeidet
pasientperspektiv

Gjensidig forståelse

Et jevnere maktforhold

Økt brukermedvirkning i
organisasjonen

Økt medvirkning i
partnerorganisasjoner

Økt samfunnsdeltakelse

Betydning av medvirkning for brukerrepresentanter

Økt kompetanse om medvirkning

Økt fellesskapsfølelse og nettverk

Økt forståelse for fagfolks situasjon

Profesjonalisert brukerrolle

Redsel for gjengjeldelser

Følelse av usikkerhet

Tungt ansvar å være den eneste

På lag med fagpersonene

Ikke lyst til å medvirke i nye prosjekter

Hva kan brukermedvirkning bety for fagpersoner?

Økt samarbeidskompetanse

Økt kjennskap til brukernes behov

Større empati overfor brukerne

Mer positive til medvirkning

Både mindre og mer bekymring knyttet til «riktige brukere»

Fagpersoners erfaring med å samarbeide med brukerrepresentanter

- ...så på samarbeidet med brukerrepresentanter som tverrfaglig samarbeid med *kollegaer*
- ..strevde med å balansere egen autoritet
- ..strevde med å tilpasse seg brukerrepresentantenes kunnskap og rytme
- ..strevde med å lage en «skikkelig kunnskapsbasert tjeneste»

Hvilken betydning kan disse resultatene ha for praksis?

- Unngå forventninger om at brukerrepresentanter og fagpersoner er «likestilte kollegaer»
- Vektlegg betydningen av ulik kunnskap – forskjellen er styrken
- Bruk en god fasilitator for å få til en god prosess og et resultat som alle kan stå inne for

Hvilke tiltak kan bidra til konstruktivt samarbeid mellom brukerrepresentanter og fagpersoner?

Sikre lederstøtte og forankring

Avklare roller og forventninger

Sikre at alle er fullverdige medlemmer i teamet

Jobbe for å få til gjensidig respekt mellom deltakerne

Ressurser på www.mestring.no

Podkast-serien “Spor av mestring”

Mange episoder omhandler
brukermedvirkning (1-6, 9, 12, 13, 16)

Filmer om brukermedvirkning

- Hva er det?
- Hvorfor det er viktig?
- Hvordan få det til?

or av me

av Nasjonal kompetansetjen

Takk for oppmerksomheten.

Spørsmål?

sandvin.olsson@mestring.no

Mer om forskningsprosjektet:

<https://mestring.no/forskning/forskningsprosjekter/>

Påmelding til NK LMHs månedlige nyhetsbrev:

www.mestring.no/nyhetsbrev